ŐRZŐ

A POFOSZ 1956-os Hagyományőrző Tagozatának kiadványa
V. évfolyam 19. szám **2019. szeptember**

„A hagyományőrzés nem a hamu megtartása, hanem a láng továbbvitele."
Morus Tamás

Boross Péter: A POFOSZ-nak ragaszkodnia kell eszményeihez

A szervezetet a nemzeti alapeszme szülte, s ez jelöli ki feladatait is

A Magyar Politikai Foglyok Szövetségének az a dolga, hogy eszményeihez ragaszkodjon, s azokat működése során érvényesítse – jelentette ki Boross Péter, a Szabadságharcosokért Közalapítvány elnöke a POFOSZ fennállásának harmincéves évfordulója alkalmából, október 28-án rendezett ünnepségen, Budapesten. A volt kormányfő szerint e közösségnek fontos szerepe van abban, hogy a hazaszeretet érzését és értékét erősítse a következő generációkban.

Felelevenítve az elmúlt harminc évtized politikai változásainak, s a POFOSZ megalakulásának történetét, Boross Péter méltató szavakkal emlékezett meg Fónay Jenőről, a szervezet alapítójáról. Mint mondta: Fónay Jenő hatalmas elszántsággal, kitartó kezdeményezőkészséggel és bátor küzdőszellemmel vívta meg napi csatáit azért, hogy létrehozza, majd megerősítse a volt politikai üldözöttek hiteles szervezetét. S ezt harminc évvel ezelőtt olyan légkörben tette, mikor korántsem volt barátságos a közhangult. A POFOSZ azonban erős, biztos fundamentumon álló közösséggé vált, s bár idővel több szervezet is léttrejött, amely felvállalta a kommunizmus üldözötteinek képviseletét, mégis: az 56-osokat a POFOSZ jelképezi.

A szervezetet a nemzeti alapeszme szülte meg, fejlődéséhez ugyanezen szellemi talapzat adta az erőt, s ugyanezen eszmerendszer jelöli ki jövőbeni feladatait is – hangsúlyozta Boross Péter. A POFOSZ felelőssége abban áll, hogy éberséggel és figyelemmel "szippantson bele" a levegőbe, s ha olyan fuvallatok jönnének, amelyek a nemzeti alapeszmét gyengítenék, akkor azokkal az áramlatokkal szemben határozottabb legyen.

Noha a POFOSZ tagjai – koruknál fogva – nehezen értenek meg bizonyos modernkori változásokat, azonban tapasztalataiknál fogva rendkívül érzékenyen reagálnak a politika minden rezdülésére. Ezért ha úgy adódik, ki kell mondani a figyelmeztető szavakat: vigyázzatok, mert történelmünk során számtalanszor előfordult, hogy rossz döntések születtek. A POFOSZ-nak és tagjainak mindig azt az utat kell választani, amelyik az eszményeihez a legközelebb áll. Mert ha elvesznek az ideák – amelyek a magyart magyarrá tették – akkor mindegy, hogy ki és mi következik.

Az elmúlt évek munkájára utalva Boross Péter kifejtette: büszke arra, hogy a Szabadságharcosokért Közalapítvány elnökeként egyengethette a POFOSZ útját és segítheti tevékenységét. E szervezet meghurcolt tagjai végigküzdötték az életet, s bár bele kell nyugodni, hogy a mai világ már más, mint hajdan az övék volt, mégis: az igaz elvekhez hűnek kell maradni. A POFOSZ-nak éppen az a hivatása, hogy a következő generációkban megerősítse a nemzettudatot, azt az evidenciát, hogy csak akkor maradhatunk meg, ha megtartjuk rendíthetetlen kötődésünket nemzetünkhöz, és megőrizzük azt a sajátos, a szabadságszeretetben megnyilatkozó érzelemvilágot, amellyel elődeink a Kárpát-medencébe vezettek.

Az ünnepségen Keresztesi Fanni szavalatát hallhatták és a Nádasdy tánccsoport előadását láthatták a részvevők. A megemlékezésen emlékérmek átadására is sor került.

Vasvári Éva

Tisztelt olvasóinkhoz!

Az Őrző számai igény szerint nyomtathatók. Ezért, ha valaki szeretné megkapni a korábbi számokat, jelezze, és eljuttatjuk hozzá.

Aki pedig nincs a levelezőlistánkon, de szeretne rákerülni, szintén jelezze.

Elérhetőség: Ámon Antal, 06 30 814 9917 vagy 1 257 0190 és: antaltopamon@hotmail.com

Aki pedig elolvasta, ne dobja ki példányát, hanem adja tovább!

Trianon mértékét is a kommunistáknak „köszönhetjük”

1919: A Nyugat bizonyítva látta a kommunizmus veszélyességét

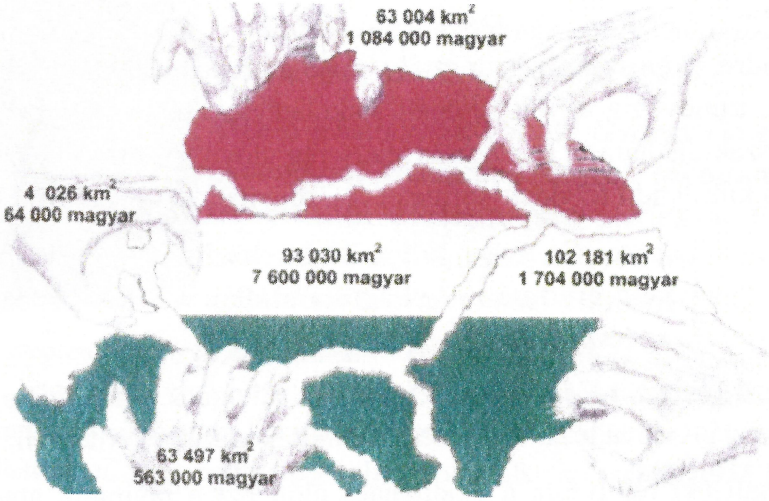

Bár a történelem értelmezésében mindig voltak és lesznek különbségek és politikai-ideológiai alapú polémiák, a tények megkérdőjelezhetetlenek. Ma már például nemigen lehet vitatni, hogy a trianoni országcsonkítás mértékét is a kommunistáknak „köszönhetjük”.

Az oroszországi polgárháborúban 1918-tól, azok a nyugati demokráciák (Franciaország, Nagy-Britannia, Olaszország, Egyesült Államok) és keleteurópai csatlósaik (Románia, Szerbia (1), Csehszlovákia), akik egyfelől döntöttek a határainkról, másfelől a határhúzogatás haszonélvezői voltak, mind a bolsevisták ellen küzdők táborát támogatták. Ezt hívták Intervenciónak. Amíg az első világháború tartott, az Intervenció oka az volt, hogy az orosz hadsereget benntartsák a háborúban a németek és az Osztrák-Magyar Monarchia ellen. A háború befejezése után ez az indok már nem ált fenn, viszont nyilvánvalóvá vált a kommunisták vörös terrorja, a proletárdiktatúra, és a rendszer elterjesztésének, exportjának szándéka.

Ebben az időszakban került hatalomra, 1919. március 21-én, Magyarországon a Tanácsköztársaságnak nevezett bolsevik diktatúra, mint első, és akkor még egyetlen bizonyítéka a rendszer exportálhatóságnak.

(1) Akkor még nem létezett a későbbi Szerb-Horvát-Szlovén Királyság, ami majd felvette a Jugoszlávia országnevet.

Ezzel bizonyítva látszott a nyugati kapitalista, demokratikus és győztes országok számára a kommunizmus társadalmi veszélyessége.

A magyarországi Vörös Hadsereg számára a világforradalom csak napok kérdése volt:

„Koréh Endre, aki a székely hadosztály, majd a székely dandár tábori lelkésze volt, mindvégig együtt szolgált alakulatával, amely végigharcolta az egész északi hadjáratot és a Vörös Hadsereg utóvédjeként legvégsőnek hagyta el a kiürítendő felvidéki területet (2), rögzítette a következő hírt:

„Július 12-én jelentették, hogy július 20-24. között világsztrájk következik, amelynek eredménye világforradalom és két-három új szovjetköztársaság lesz." (3)

A következő részlet a Versailles-i Legfelső Haditanács 1919. július 17-i üléséről nyilvánvalóvá teszi a győztesek gondolkodását a kérdésben:

Foch marsall (4) felolvasta a Haditanács előtt azt a táviratot, amelyet Cuninghame ezredes küldött július 10-én Bécsből a brit hadügyminisztériumhoz a magyarországi Vörös Hadsereg erőállapotáról:

„A Vörös Hadsereg 9 hadosztályból áll, ezek egyikét, a 4. gyalogoshadosztályt fel is oszlatták. Mindegyik hadosztálynak kevés puskája van. a 9. gyalogoshadosztály csak 2-3.000 puskával rendelkezik. **Ahhoz, hogy Magyarországot egy hét alatt meg lehessen tisztítani a kommunizmustól, elegendő lenne 8 gyalogos- és egy lovashadosztály, 100 repülőgép és annyi páncélautó amennyi csak lehetséges."**

Az olasz külügyminiszter, Tommaso Tittoni, erre így reagált:

„Magyarországot egy törpe kisebbség kormányozza. A magyar csapatok 80 százaléka, akárcsak a parasztság és a polgárság, ellenséges Kun Bélával szemben".

(2) A Tanácsköztársaság katonai kísérlete volt ez a felvidéki offenzíva, hogy kapcsolatot teremtsenek az Ukrajnában harcoló Vörös Hadsereggel.

(3) Gerencsér Miklós: Vörös könyv 1919, Antológia kiadó, 1993, 417-18.old.

(4) A francia haderő főparancsnoka.

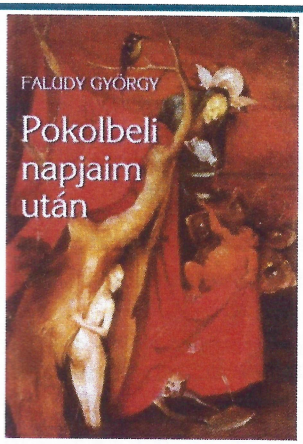

Faludy: „A magyar nép demokratikus Magyarországot akart kommunizmus nélkül”

A kommunisták demokratikus kommunizmust akartak, ami nem létezik

Alábbi írásunkban Faludy György (1) emlékező gondolatait közöljük 1956-ról. Mondandója kilencvenedik születésnapján a Magyar Rádióban hangzott el, amikor 2000-ben megjelent *„Pokolbeli napjaim után”* című életrajzi kötete.

„1953. szeptember 17-én szabadultam Recskről és 1956-ig az országban éltem anélkül, hogy komoly cikket vagy bármit írhattam volna, mert hiszen nem voltam kommunista, és ahhoz, hogy az embertől cikkeket közöljenek, kommunistának kellett lenni, vagy pedig meg kellett volna alkudni velük. 1955 közepétől kezdett lazulni a szorítás, először bírálni lehetett a kommunista kormány kisebb tisztviselőinek akadékoskodásait és tévedéseit, 1956 közepétől már magának a kormánynak az intézkedéseit is. A maximumot Rajk László temetésén érték el, amire – az újság szerint – 300 ezer ember ment el. Persze nem azért, hogy Rajktól búcsúzzon, ez kevés embert érdekelt, hanem azért, **hogy megnézzék: a gyilkosok hogyan temetik el a saját áldozatukat**. A forradalom idején a kommunisták egy demokratikus kommunizmust akartak. Valami olyasmit, ami nem létezik, nem érhető el, mert lehetetlen. Ez volt a kommunista írók célja is, akiknek egy része rendkívül bátran viselkedett, de **a magyar nép mást akart; demokratikus Magyarországot, kommunizmus nélkül**. Tehát kezdettől fogva ebben ellentét volt.

Amikor kitört a forradalom, én Visegrádon voltam. Gyalog jöttem vissza Pestre, mert nem volt közlekedési jármű október 24-én reggel. És akkor az volt a legijesztőbb, hogy Nagy Imre – akinek köszönhetjük, hogy kiszabadultunk Recskről, mi 1200-an, és sok más rab más börtönökből, talán 10 ezer ember összesen – amikor kormányelnök lett Gerő Ernő (2) után, akkor három napig

(1) Faludy György, szül. Leimdörfer György Bernát József, angol nyelvterületen olykor George Faludy, Kossuth-díjas költő, műfordító, író.

(2) Gerő Ernő, szül. Singer Ernő, illegális nevén Szeges Ernő, kommunista politikus, több magyar kormány tagja különböző beosztásokban, 1956-ban az MDP első titkára, szovjet NKVD-tiszt.

kétségbeesés fogott el mindenkit, mert Nagy Imre úgy viselkedett, mint aki a magyar forradalmat lázadásnak tekinti, és egy vágya van, hogy az országot visszavezesse a szovjet övezetbe.

Aztán bejelentette, hogy a szovjettől nem csak azt kéri, hogy Budapestről vonuljanak ki, hanem az országból is, hogy megszünteti az Államvédelmi Hatóságot, és hogy olyan kormányt kíván alakítani, amely nem csak kommunistákból, de kommunista-ellenes politikusokból is áll. Szóval ezt a váratlan és csodálatos lépést próbáltam megírni.

Próbáltam megírni azt is, hogy az emigrációban hogyan igyekeztünk a magyar forradalom szellemét elterjeszteni. Mi voltunk az egyedüliek, az írók: **Szabó Zoltán, Cs. Szabó László, Ignotus Pál, Pálóczi Horváth György, Zilahi Lajos, Márai Sándor, Fejtő Ferenc**, akik kapcsolatban álltunk olyan nyugati, neves írókkal, akiknek lehetőségük nyílt, hogy nagy újságokban, parlamentekben a magyar ügyet védjék."

Faludy György alábbi verse az egyik ikonikus költeménye a Forradalomnak:

1956, te csillag

A terrible beauty is born.

Yeats (3)

Másnap, szerdán reggel: por, ágyúszó
és szenvedés; mégis, mikor átvágtam
a Hősök terén, mosolyognom kellett,
mert nem állt szobor többé a csizmában; –

csütörtök: lázrózsák mindenki arcán.
Földváry már kedd este elesett
a Rókus előtt. Szemközt, az iskola
padlásán felfegyverzett gyerekek; –

(3) William Butler Yeates (1865-1939) Nobel-díjas ír költő, író. Faludy által tőle a verse elé idézett gondolat: Egy szörnyű szépség született.

péntek: még több vér, tankok a Ligetnél.
Az ütegek torkolattüzeit
nézem éjjel és borzongok: a szörnyű
szépség most nálunk is megszületik; –

hat nap: a kénezett arcú halottak
apró csokorral mellükön, a járdán
(Köztársaság tér) röplapok, szorongás,
szemem előtt kis, tétova szivárvány; –

ölelkezés az Írószövetségben:
csomagolnak és indulnak haza;
feltépett sínek, utcák és fölöttünk
a szabadság liliom-illata; –

ezerhétszázhárom, nyolcszáznegyvennyolc,
és ötvenhat: egyszer minden száz évben
talpra állunk kínzóink ellen. Bármi
következik, boldogság, hogy megértem; –

és újra péntek: a Dunánál állunk,
a nap áttör ködön, füstön. Talán
sikerül minden s az alkonyat bíbor
brokátja Zsuzska lenszőke haján;–

és szombat: hajnalban csupa reménység,
de estefelé: nyakunkon a kés.
A keleti szemhatár mögött mocskos
felhők, nyugatról álszent röfögés; –

mentünk a kétszázezerrel: nem bírok
újabb börtönt, s ha nem is jött velem:
Árpád óta bennem lakik az ország,
minden völgyét meg dombját ösmerem; –

a Bach-huszárok tankban tértek vissza:
eddig sem ápolt, s ha más föld takar,
mit számít az? és mit, hogy fiam majd
Dad-nek szólít és nem lesz már magyar?

Mit elvesztek, ötven vagy száz év múltán
az ifjúságtól mind visszakapom,
és otthon, a sötét előszobákban
kabátom még ott lóg a fogason –

ezerkilencszázötvenhat, nem emlék,
nem múlt vagy nékem, nem történelem,
de húsom-vérem, lényem egy darabja,
szívem, gerincem – kijöttél velem

az irgalmatlan mindenségbe, hol a
Semmi vize zubog a híd alatt
és korlát nincs sehol sem – életemnek
te adtál értelmet, vad álmokat

éjjelre és kedvet a szenvedéshez
s az örömhöz; te fogtál mindig kézen,
ha botladoztam; hányszor ihlettél meg,
s nem engedted, hogy kifulladjak vénen; –

ezerkilencszázötvenhat, te csillag,
oly könnyű volt a nehéz út veled!
Nagyon soká sütöttél ősz hajamra,
ragyogj, ragyogj, ragyogj sírom felett.

(Toronto, 1986)

„Változást akartunk, az elnyomás végét”

Menekülés a megtorlás elől

Szabó György (1) – Melbourne-i lakos – 21 éves katona volt 1956-ban. Alábbi írásunkban az ő személyes visszaemlékezését adjuk közre. Ő is azok közé tartozik, akiknek kényszerűen – a megtorlás elől menekülve – el kellett hagyni szeretett szülőföldjüket.

Amikor a forradalom kitört, én éppen Hajóson voltam, szülőfalumban, betegszabadságon a sorkatonai szolgálatból.

Részt vettem a vörös csillag leverésében és ledöntöttük a szovjet emlékművet is.

Az egyik barátom elhatározta, hogy összegyűjti az összes vadászpuskát és lőszert a raktárból. Kalocsára akartunk menni, ami körülbelül 20 kilométerre volt. A kalocsai női börtönhöz készültünk azzal a szándékkal, hogy kiszabadítsuk a foglyokat. Mivel közben este lett, másnapra terveztük az akciót. Akkor viszont valaki mondta, hogy a börtönt igen megerősítették, állambiztonsági csapat védi golyószórókkal, géppisztolyokkal, így aztán ezt a tervet elejtettük.

Megjegyzendő, a legtöbb vadász kommunista párttag volt, mert a vadászengedélyeket nem adták bárkinek, csak megbízható hűséges párttagoknak.

A Szabad Európa Rádiót állandóan hallgattuk. Szinte alig aludtunk. Reméltük, hogy egy új korszak érkezik. Változást akartunk, valamifajta demokráciát és az elnyomás végét, amit a Rákosi és Gerő rendszere tett a magyar népre. Az emberek máris a többpárt-rendszerről beszéltek.

November 4.-e volt, kora reggel, még sötét, amikor hírek érkeztek arról, hogy az oroszok megtámadták Budapestet. Teljesen össze voltunk törve. Tudtuk, hogy most dől el Magyarország sorsa, a forradalom sorsa. A mi környékünkön nem volt ellenállás, nem volt elég ember ahhoz, hogy csináljunk valamit. Mi csak vártunk és reménykedtünk valami nemzetközi segítségben, ami végül nem jött.

Azt reméltük, hogy a Nyugat, de különösen Amerika segít minket, de magunkra lettünk hagyva és ettől nagyon csalódottak voltunk. Ezért még ma is mérgesek vagyunk.

(1) Részlet Susan Watson: 56 Faces, Memories of Hungary 1956 (56-os arcok, a magyarországi 1956 emlékei), Melbourne, 2008.

Majd lassan az oroszok felülkerekedtek és a szétszaladt állambiztonság is újrarendezte sorait. Tudtuk, hogy nehéz idők jönnek, mert aki átélt már kommunista uralmat, az tudta, hogy ezek mire képesek. Szóval, tudtuk, hogy amint lehetőségük van, a kommunisták jönni fognak, hogy elkapjanak minket.

December vége felé a katonaságtól is üzenet érkezett, hogy vonuljunk ismét be. Ezt én már nem akartam, így az egyik barátommal elhatároztuk, hogy elszökünk. Vettük a bátorságot, hogy dezertáljunk. Együtt felmentünk Budapestre, mert onnan mentek a vonatok nyugat felé. Budapest nagyon rossz állapotban volt. A barátomnak voltak papírjai, nekem viszont semmi, mert amikor a katonaság behívott, minden igazolványomat elvették.

Amikor a vonat megállt, újabb és újabb állambiztonságiak és katonák, magyarok és oroszok szálltak fel, hogy ellenőrizzék az utasokat. A szerelvény elején kezdték az ellenőrzést és lassan haladtak. Indulás előtt leszálltak majd a következő állomáson egy másik csoport szállt fel és folytatta az igazoltatást. A szerelvény elég hosszú volt és mi mindig hátrább mentünk a vizsgálat elöl. Sokakat leszállítottak a vonatról, így elhatároztuk, hogy tennünk kell valamit. Amikor a vonat lelassult Celldömölkre érkezve, leugrottunk róla a hóba. Két másik fiú is így tett. Az emberek féltek minket beengedni az otthonukba. Azt tanácsolták, hogy menjünk a Rába folyóhoz, ahol tanyák vannak, ott az istállókban a tehenek és lovak között tölthetjük az éjszakát. Így gyalogoltunk a mezőkön át. Másnap folytattuk a gyaloglást. A hó magas volt és nehezen haladtunk. A lakott részeket elkerültük és mentünk és mentünk. Újra sötét lett. Egy patak medrében gyalogoltunk Ausztria felé, amikor egy ember kiugrott elénk az erdőből. „Kik vagytok, hova tartotok?" – kérdezte. „Ausztriába tartunk" – válaszoltuk.

Ez az ember egy csempész volt, aki már 30 vagy 40 embert gyűjtött össze az erdőben. „Ha velünk akartok jönni, akkor fizetnetek kell"- szögezte le.

Ezt tudomásul vettük és csatlakoztunk. A határt este 10 óra felé értük el. A magas őrtornyokból fényszórókkal pásztáztak és rendszeres időközönként világítórakétákat lőttek fel. Elhatároztuk, hogy amikor a rakétát kilövik, hátat fordítunk és mozdulatlanná válunk, így az arcunk nem világít és beolvadunk a bozótos környezetbe. Megfigyeltük a rakéták között eltelt időt, és amikor az egyik kihunyt rohantunk a határ felé. Tüskés bozótos állta utunkat, de szerencsére találtunk benne alagutat, amit az előttünk járók már kialakítottak. Ezután egy folyócska állta utunkat, körülbelül két és fél méter széles, amit megpróbáltunk átugorni, hogy ne legyünk vizesek a hidegben. Ezután a senki földje következett, egy 30-40 méteres fedezék nélküli földsáv, amin keresztül kellett rohanni. Az osztrák oldalon, amiről még nem

tudtuk, hogy osztrák, a fények felé mentünk. A faluban éppen véget ért a filmvetítés. Az emberek hangosan beszélgetve jöttek ki a moziból. Nem értettük a nyelvüket, így tudtuk, hogy már Ausztriában vagyunk. Visszagondolva a kétnapos útra, Budapestet január 3-án kora reggel hagytuk el és másnap, negyedikén érkeztünk szabad földre úgy este 11 óra tájban.

Ha elkaptak volna, nagyon pórul járok, mert katonaszökevénynek is számítottam, nem csak tiltott határátlépést megkísérlőnek.

Ausztriai tartózkodásom alatt kaptam egy kicsempészett levelet az édesanyámtól. Megírta, hogy az államrendőrség keresett, akiknek azt hazudta, hogy nem tudja, merre vagyok. Az ÁVH mindenkit begyűjtött, akik bármit is csináltak október 23. és november 4. között. Elvitték azokat, akik ledöntötték a szovjet emlékművet, akik leverték a vörös csillagot, és különösen azokat, akik részt vettek a vadászfegyver ügyben. Napokig verték a lefogottakat.

Összesen 24 ÁVH-s jött a faluba, berendezkedtek a rendőrségen, amelynek pincéje is volt, így ott verték az embereket. Ütöttek, rúgtak és olyan kérdéseket tettek fel a kínzás közben, amikre az emberek nem tudták a választ. Az áldozataik közül senki se csinált komolyabb dolgot. Csak ünnepelték, ami történt az országban, remélték a kormány megváltoztatását, hogy az élet elviselhetőbb lesz. A verések után az embereket börtönbe vetették. Akik a vadászpuska ügyben vádlottak lettek, 5 év és két és fél év közötti börtönbüntetést kaptak.

Amikor a feleségemmel együtt 1998-ban hazalátogattunk, már egyikük se volt életben. Mind meghaltak fiatalon. Nem csak a verések miatt, hanem a börtönben elszenvedett bánásmód miatt is, amely egész hátralévő életükre hatással volt, a házas-, a magán- és munkás életükre is.

Angolból fordította Ámon Antal

Impresszum: ŐRZŐ, a Magyar Politikai Foglyok Szövetsége (POFOSZ) 1956-os Hagyományőrző Tagozatának negyedéves hírlevele.

Főszerkesztő: Ámon Antal. Tel.: (1) 257-0190, 06 30-814-9917

Szerkesztő: Vasvári Éva, lapszerkesztő: Kurtz Mária

Kiadóhivatal: 1149 Budapest, Nagy Lajos király útja 155.

Tel: (1)789-1466, e-mail: hagyomanyorzok1956@gmail.com

Honlap: www.hagyomanyorzok1956@weebly.com

Viccek a kommunista, szovjet társadalom legmélyebb bugyraiból

Aki a viccek tartalma mögé néz, meglátja a valóságot. S aki a valóságot meglátja, legszívesebben sírna. De az emberi tartás csodákra képes: könnyek helyett mosolyt fakaszt.

- A feleségem már harmadik éve jár a szakács iskolába.

- Szerencsés lehetsz, biztos nagyon finomakat főz neked.

- Sajnos nem. Eddig csak a Szovjetunió Kommunista Pártja Huszadik Kongresszusának az anyagát dolgozták fel.

-o-

- Apu, ideadnád az autó kulcsait, kérlek?

- Odaadom fiam, de el ne veszítsd őket, mert már hét év múlva megkapjuk az autót.

-o-

Egy nagymama megkérdezi az unokáját:

- Kislányom, magyarázd el nekem a kommunizmust. Hogy fognak élni az emberek a kommunizmus alatt? Az iskolában biztos sokat tanultatok erről.

- Az természetes, hogy tanítanak bennünket erről. Figyelj Nagyi, a kommunizmusban az üzletek tele lesznek áruval. Lesz vaj, lesz hús, lesz kolbász. Mehetsz és vásárolhatsz majd bármit, amire szükséged van.

- Ó édes kislányom, akkor pont olyan lesz, mint a Cár alatt!

-o-

- Mi történne, ha a szovjet rendszert kiterjesztenénk Szaúd-Arábiára is?

- Az első öt évben még semmi. Aztán hiánycikk lenne az olaj. Majd a második ötéves tervidőszak végére már a homok is.

-o-

Egy öreg kommunista beszélget a másikkal:

- Tudod barátom, mi már valószínűleg nem élünk addig, hogy megérjük a kommunizmus elérkeztét, de a gyerekeink biztosan, … szegény gyerekek.

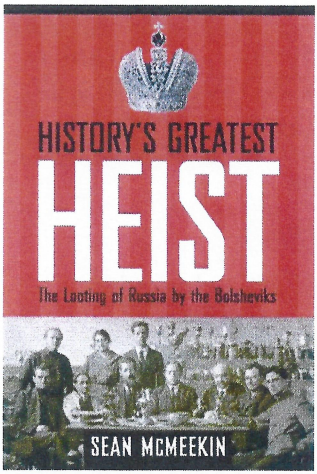

A kommunistáknak minden eladó

Odalett a nemzeti műtárgyvagyon is

A kommunista rendszer működtetéséhez nemcsak ideológia, de rengeteg pénz is kell. Alábbi írásunkból kiderül, hogy például Sztálin acélműveit és tankgyárait jórészt a nyugati gyűjtők műkincsvásárlásaiból finanszírozták. S hogy kik árusították ki a rablott, nemzeti műtárgyakat? A kommunisták.

"A szovjet külkereskedelmi komisszár, Anasztáz Mikoján nyitotta meg a bécsi árverési piacot, amikor kisebb üzleti ajánlatokat tett olyan osztrák műkereskedő és árverési házaknak, mint a Dorotheum, E. és A. Silbermann, Sanct Lucas, vagy Pollack és Winternitz....

Az 1920-as évek végére már a berlini, bécsi és stockholmi kiállítótermek, műtárgykereskedések és árverési csarnokok tele voltak a rablott orosz árukészletekkel, a gyémántoktól és rubintoktól kezdve az egyszerű bronz és fa műtárgyakig, valamint majd mindennel, ami közéjük esik. Még a zsidóktól a polgárháború alatt elrabolt relikviákat is kiárusították Mikoján emberei, főleg Bécsben."

De nemcsak Európában dühöngött az orosz nemzeti műtárgyvagyon herdálása, hanem Amerikában is.

„Amikor Armand Hammer megszervezte a híres áruházi árverését 1930-ban 'A Romanovok kincse' címmel, nem volt hiány a gazdag női vásárlókban.... Az acélmágnás, Andrew Mellon, csak egymaga vásárolt 6.6 millió dollár értékű festményt a Hermitage Múzeum Öreg Mesterek című gyűjteményéből. Ezen belül több Rembrandtot, Van Dycket és Botticellit, valamint egy-egy Rubenst, Raphaelt és Titiánt."

A nyugati vásárlók talán nem tudhatták, hogy „pénzüket Sztálin kampányára fordították, amivel megsemmisítette az ukrán parasztságot, vagy az erőszakos iparosításra. Ma már azonban semmi kétség, hogy Sztálin nagykiterjedésű halálos kollektív farmjait, acélműveit és tankgyárait nagy részben a nyugati gyűjtők műkincsvásárlásaiból finanszírozták. Mellon millióit például, majdnem azonnal, hogy kifizette festményeit New Yorkban, 'németországi szovjet számlákra utalták', ahonnan fizették a bolsevikok német fegyver- és gépvásárlásait."

Forrás: Sean McMeekin: History's Greatest Heist, the Looting of Russia by the Bolsheviks (A történelem legnagyobb zsákmányszerzése, Oroszország kirablása a bolsevikok által), Yale University Press, 2009. pp. 219-221.

Ámon Antal

Ügyfélfogadás, összejövetelek

Tájékoztatjuk kedves olvasóinkat, hogy a POFOSZ Hagyományőrző Tagozatának 2016-tól átalakul az ügyfélfogadási rendje. Barátainkat és tagtársainkat **előzetes egyeztetés után** – bármely hétköznapon – várjuk a tagozat székhelyén: Budapesten, a XIV. kerület, Nagy Lajos király útja 155. számú irodánkban. Kérjük, hogy látogatási szándékát előre jelezze Ámon Antalnál – a tagozat elnökénél – a 06-30-814-9917 vagy a 06-1-257-0190-es telefonszámon. Az előzetes bejelentkezés Vasvári Évánál, a hagyományőrzők elnökhelyettesénél is jelezhető a 06-20-428-7351 vagy a 06-1-781-3674-es telefonszámon.

A havonkénti találkozók rendje nem változik, azaz tagjainkat és pártolóinkat minden hónap első szerdáján délután 15 órakor várjuk zuglói irodánkban. A baráti összejöveteleken – 1956 szellemiségének megőrzése jegyében – előadások hangzanak el, majd kötetlen beszélgetésekre kerül

Hatalomgyakorlás a kommunistáknál

Nincs olyan módszer, amelytől megriadnának

Fegyveres merényletek, gátlástalan rablások, politikai gyilkosságok – mindezek részét képezik a sztálini hatalomgyakorlás eszközrendszerének. Alábbi összeállításunkból kiderül: nincs olyan alávalóság, amelytől a kommunisták megriadnának.

Budapest, 1957. december 1. Biszku Béla belügyminiszter bevezetője az MSZMP PB ülésén „A büntetőpolitikánk egyes kérdéseiről" szóló jelentés tárgyalásakor. Szigorúan bizalmas.

„Mi Nezvál elvtárssal kaptunk korábban a Politikai Bizottságtól megbízást a jelentés elkészítésére. A kérdés azért merült fel, mert egyrészt túlzsúfoltság van a börtönökben. A másik ok, amiért ezt a jelentést be kellett hozni a Politikai Bizottság elé, hogy az ellenforradalmi szervezkedés bűnöseinek felelősségre vonásánál, a politikai jellegű bűncselekményeknél sok az enyhe ítélet és viszonylag kevés a fizikai megsemmisítések száma."

-o-

Összeállítás Sztálin elvtársról a postarabló gengszterről, aki a világ második legnagyobb tömeggyilkosává nőtte ki magát, akit csak kommunista elvtársa, Mao Cetung tudott ebben lekörözni:

„Meddig fogja még Ön gyilkolni az embereket?" – kérdezte Lady Astor Sztálintól 1931-ben.

„A művelet addig fog tartani, amíg az szükséges a kommunista társadalom megalapításához." – válaszolta Sztálin.

(R. J. Rummel: Lethal Politics, Soviet Genocide and Mass Murder since 1917 (Halálos politizálás, szovjet népírtás és tömeggyilkosság 1917 óta), Transaction Publishers, 1990, 1.old.)

-o-

Sztálint idézi Gyilasz, a jugoszláv kommunizmus második-harmadik embere, személyes beszélgetése alapján 1944 áprilisából: „bárki területet foglal, a háború után rákényszeríti arra társadalmi rendszerét. Mindenki a saját rendszerét kényszeríti ki, amilyen messze csak a hadseregének erre hatalma van." (Milovan Djilas: Conversations with Stalin (Beszélgetések Sztálinnal), 1962, 90.old.)

-o-

„A háborús szövetség Sztálinnal, minden elkerülhetetlenség és stratégiai racionalitás ellenére, egy valódi Fausti megalkuvás volt, amiért Nagy Britannia és Amerika

mások lelkével fizette ki tartozását a szovjet Sátánnak. Ezért volt az, hogy sok nép számára – mind Európában, mind Ázsiában – az 1945-ös győzelem nem volt más, mint az egyik önkényuralom lecserélése a másikkal."

(Niall Ferguson: The War of the World (A világ háborúja), The Penguin Press, 2006, 511.old.)

-o-

De vissza a kezdetekhez, a terroristához és a rablóhoz:

„'Koba elvtárs' (Sztálin) lemondhatott a nehezen összegyűjtött könyöradományokról. Titokban ő lett a kaukázusi bolsevik terrorista osztagok által végrehajtott 'expropriációk' (kisajátítások) egyik összehangolója. ... A 'hőskor' bolsevik politikai elitje, köztük Krupszkája, Lenin özvegye, Kraszin, neves gazdasági szakember és diplomata, Litvinov, a külügyi tárca vezetője, Szemasko, a szovjet egészségügy megteremtője az orosz munkásmozgalom számos más veteránjához hasonlóan büszke volt 'a mozgalom érdekében végzett kisajátításokra'."

„...grúz és orosz mensevikek írásai, akik a századelőn jól ismerték Szoszo Dzsugasvilit (Sztálint)... egymástól függetlenül megírták, hogy az erőszakos, gátlástalan Sztálin hangolta össze a kaukázusi bolsevikok által végrehajtott fegyveres merényleteket a postakocsik és vonatok ellen."

„A számok megdöbbentőek. Az 1905-1907-es forradalom alatt 3611 különböző rendű-rangú hivatalnokot, egyéb hatósági személyt, portást, kocsist stb. öltek meg a terroristák. Legalább ennyi volt a véletlenül útjukba kerülő civil áldozatok száma is."

(Kun Miklós: Az ismeretlen Sztálin, PolgART, 2002, 68, 69, 70.old.)

-o-

„Koba (Sztálin) Párizson keresztül tért vissza Grúziába egy halott grúz útlevele segítségével.

Ott első tevékenysége egy látványos rablás megszervezése volt, amit Tibilisz közepén hajtottak végre 1907. június 13-án. A postakocsi kirablása negyedmillió rubelt eredményezett, sajnos azonban 500 rubeles bankjegyekben, amiknek a számait azonnal körözni kezdték szerte Európában. A kézigránátos támadás körülbelül ötven embert ölt meg vagy tett nyomorékká, akiknek legtöbbje ártatlanul volt a helyszínen. A Kaukázusi Szociáldemokrata Párt ezután terrorizmusért zárta ki Kobát a tagjai sorából.

(Donald Rayfield: Stalin and his Hangmen (Sztálin és hóhérai), Random House, 2004, 31.old.)

Összeállította Ámon Antal

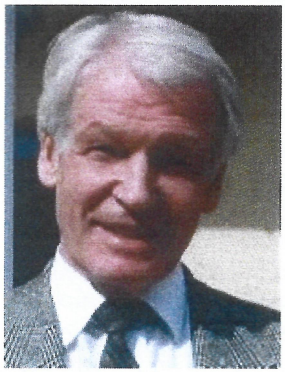

Ezredéves barátságban

Lengyelország és Magyarország: a keresztény Európa védőbástyái

Rendhagyó, a magyar és a lengyel barátság ezeréves krónikáját felidéző „történelemórát" tartott Konrad Sutarski lengyel költő, publicista, történész a hagyományőrzők szeptemberi találkozóján. A Magyarországi Lengyelség Múzeumának alapítója előadásában kiemelte: a két nép barátságának hagyományai élőek és ma is köteleznek, hiszen Lengyelország és Magyarország – miképpen a múltban – jelenkorunkban is védőbástyái lehetnek Nyugat-Európának.

Az 1934-ben született Sutarski – akinek magyar felesége van és 1965 óta él hazánkban – elhivatott szószólója annak, hogy a magyarok és a lengyelek történelmi barátságát nem csupán a szimpátia, hanem az évszázadok során őket ért hasonló megpróbáltatások, az azokra adott hasonló válaszok és az egymásnak nyújtott kölcsönös segítség erősítették. E párhuzamosságok forrása elsősorban geopolitikai helyzetükre vezethető vissza, hiszen a honfoglalást követően létrejött új magyar állam szomszédja – a X. század második felében színre lépő – Lengyelország lett. A két ország szinte egyszerre vette fel a nyugti rítusú kereszténységet – csatlakozva a nyugati kultúrkörhöz – és ettől kezdve a két ország történelme gyakran fonódott össze. E két nép sajátja, hogy államiságuk megszületését követően nem hódoltak be a német birodalomnak, és a vele való összeütközések során meg tudták őrizni függetlenségüket, önállóságukat. Viszont e történelmi folyamatban kialakult a magyar és a lengyel nemzeti karakter, amelynek legfőbb vonása a függetlenség értékeinek védelme és a szabadságot mindenek fölé helyező bátor néplélek.

Jóllehet a középkorban Magyarországot és Lengyelországot bizánci-keresztény államok határolták, azonban Bizánc mégsem jelentett közvetlen fenyegetettséget országainknak, sőt, a magyar és a lengyel államnak köszönhetően a bizánci vallás sem terjedt tovább Nyugatra. Ellenben a mongol-tatár veszedelem és a török terjeszkedés annál nagyobb létküzdelmeket hozott. A történelem tényei ismertek: a tatárokat – a hatalmas véráldozatok ellenére is – sikerült meghátrálásra késztetni,

majd a török ellen is emberfeletti hadakozást vállalt Magyarország és Lengyelország. S hogy mindennek mi volt a tétje? A keresztény világ és benne Európa védelme. De a történelmi drámafolyamnak nem lett vége. Jött az orosz terjeszkedés III. Ivántól IV. Rettegett Ivánon át egészen a kommunista diktatúrákig milliók szenvedésével és életáldoztával, hogy végre elérkezzünk jelenkorunkig.

Ám a jelenkor is ellentmondásos, és korántsem állíthatjuk, hogy a keresztény Európa védelmében ne lenne szükség védőbástyákra. Konrad Sutarski szerint az Európai Unió államainak egyesülése nem hozta meg a várt eredményt, az egység helyett kiéleződtek a belső ellentétek, s mindezt tetézi a külső migráció fenyegetése. A történész felteszi a kérdést, hogy ebben az új konstellációban vajon kitűnhet-e Lengyelország és Magyarország két olyan államként, amelyek nemcsak saját érdekeiket képviselik, hanem Európa javát is szolgálják? A válasz igen, hiszen e két állam törekvése az, hogy ezer éves barátságuk erejére alapozva, szoros együttműködésben Európa meghatározó erejévé váljanak, s más európai országokat is maguk mellé állítsanak – megvédve a létezés nemzeti alapokra helyezett pilléreit.

Vasvári Éva

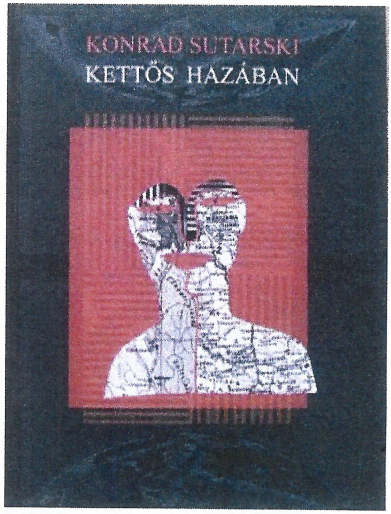

Kis Imre visszaemlékezése

„Tudatosan éltük meg '56-ot, történelmet csináltunk"

A POFOSZ 1956-os Hagyományőrző Tagozatának október 2-i összejövetelén Kis Imre, a POFOSZ VII. kerületi elnöke tartott előadást. Tudtuk, hogy visszaemlékezése izgalmas lesz, mert sok budapesti helyszínen megfordult, 56-os pesti srácként vett részt a forradalom felemelő napjaiban.

„Apám Budapest védelmében esett el" – kezdte bemutatkozását.

Ő pedig a Verseny-utcai csibészek közé tartozott, akiket a vagányság és a hazaszeretet egyformán motivált akkoriban.

A Kossuth-téren a jelszavak még a békés nép követelései voltak: „Magyar-lengyel együtt halad, kövessük a lengyel utat!" „Minden ország katonája menjen vissza hazájába!" „Ruszkik haza!" „Oltsák el a csillagot!" – az Országház tetején világító vörös csillagot.

Amikor visszamentek a rádióhoz, ott már harcok voltak. A Vas-utcán már sorozatok jöttek kifelé, így elhatározták, hogy egy villamost betolnak a kereszteződésbe. (Akkor még járt villamos a Rákóczi-úton.)

Az Éjjel-nappal közértnél (a Blaha Lujza-tér sarkánál) szereztem egy kispuskát lőszer nélkül - emlékezik. A téren volt, aki trombitált: az ébresztőt fújta: mindenki az utcára! És a takarodót: a világkommunizmus haldoklásának kezdetére.

Ezután a Rádióhoz mentek vissza. Itt csalódás érte. Egy felnőtt férfi rászólt: Öcsi, menj haza! – és egyszerűen elvette a kispuskámat – emlékezett Imre.

Gyorsan kárpótolta magát, a Nemzeti Színháznál (akkor még a Blaha Lujza tér közepén állt) már dióverőt szerzett (Mosin-Nagant szovjet hosszúpuska). Jöttek az oroszok páncélautóval, amit a felkelők megtámadtak. A katonák közül három-négy már meghalt, mire a maradék két élve maradtat fogságba ejtették. Ez a Mária Valéria-telepi srácok haditette volt.

Egy másik „hadszíntéren", a Mester-utcában mindkét oldalról jöttek az oroszok. Ekkor Imrét a Tűzoltó-utcába küldték a „nagyok" lőszerért.

Október 28-án a Baross-téren állítgatták le az autókat. Nem messze, a Dózsa

György út és a Thököly út kereszteződésénél alakult csoportnál, „Szepi bácsi vitte a prímet" – fogalmazott Imre.

A Köztársaság-téri Pártház ostromához is csatlakoztak, de csak messziről lőtték; a transzformátorház tetejéről. Pedrazzini olasz újságíró előttem esett el – rögzítette Kis Imre. A végén a Pártházba is bement, sőt még a tetőre is. A magasság után a mélység következett, mert a Metro alagútban is járt, ahol majd elvesztek, mert nem találták a kijáratot.

Kevés visszaemlékezés szól arról, hogy a mindenhová mozgó felkelők hol tudtak aludni. Imre elmondta, hogy a Baross-tér 19-es számú ház első emeletén volt a szállás, de a Thököly-út és Murányi-utca sarkán is aludtak.

Az oroszok tudták, hol kell lezárni a területet, így a bekerítésből egy alkalommal az épület hátsó részén kötéllel menekültek el a Garami-utca felé.

A Verseny-utcai csibészek saját „grundjukat" elkeseredetten védték. Az oroszok 70-80 elhunyt árán se tudtak a Verseny-utcába bejönni. A sebesült oroszokat a közeli Péterfy Sándor-utcai kórházba vitték.

Mindezen részvételt aztán azért úszta meg különösen súlyos retorzió nélkül, mert a magyar lakóközösség, szomszédság, védőleg körbezárta.

Erről így emlékezik: amikor elkaptak, jól elvertek. Két-három napra bezártak. Vallomást kellett írni, de mint utcagyerekek, tudtuk, hogy vamzerkodni nem lehet. Az anyámék a pisztolyaimat kidobták, így nem találtak semmit. A lakók megvédtek. A nagyszájú Gizi néni volt a beépített ember a házban, de ő sem árult el.

„Tudatosan éltük meg '56-ot. Történelmet csináltunk. Láttunk hősiességet. Megelégedéssel tölt el, hogy részt vehettem benne." – összegezte Kis Imre a beszámolóját, amit a hallgatóság nagy figyelemmel kísért és hálásan köszönt.

Ámon Antal

Vánsza Pál és Fekete Pál az emlékszoba megnyitása előtt.—Viharsarok Nemzeti Hírportál

'56-os Emlékszoba Békéscsabán

Méltó helyen a tárgyi és szellemi örökség

Az 1956-os forradalom és szabadságharc tárgyi örökségének megóvását és a hősök emlékének, szellemi örökségének ébrentartását szolgálja az '56-os Emlékszoba Békéscsabán. A három évvel ezelőtt megnyílt emlékhely az 56-os hős, Fekete Pál gyűjteménye mellett jött létre, s Vánsza Pál, a POFOSZ békés megyei elnöke gondozza.

Az emlékhely a hagyományőrzés nemes célját hivatott szolgálni – mondta lapunknak Vánsza Pál. Kialakítására három évvel ezelőtt – a forradalom és a szabadságharc hatvanadik évfordulója alkalmából – hárommillió forintot sikerült elnyerni központi pályázaton, de az önkormányzat is hozzájárult ötszázezer forinttal. Az összefogás szép példája valósult meg, s az azóta eltelt idő bebizonyította az emlékhely fontosságát. A kiállítást immár több száz látogató megtekintette, s ami a leginkább örvendetes, hogy sikerült a fiatalok, a diákok számára is olyan teret nyitni, ahol a történelemmel és 1956 eseményeivel és jelentőségével szembesülhetnek. Hiszen éppen ez volt a cél, jelesül: a bemutatott tárgyi emlékeken és az ezekhez kapcsolódó személyes történeteken keresztül megmutatni nekik 1956 valóságát. S az itt tartott rendhagyó történelemórák visszajelzései azt igazolják, hogy a szemléltetésnek nagy ereje van: a diákok érdeklődővé válnak, s így könnyebben elsajátítják a történelmi ismereteket.

Az emlékhelyen tablók, fotók, korabeli dokumentumok, a forradalmárok által megőrzött tárgyak, régi rádiók, géppisztolyok és pisztolyok, s a kommunista diktatúra „termékei", könyvek, újságcikkek láthatók. A kiállítás megemlékezik a terror áldozatairól, a forradalom napjairól, a csabai áldozatokról, a szovjet megszállásról, a megtorlásról. Az anyagot a megyei POFOSZ tagok közösen gyűjtötték össze. Mindez nem előzmények nélkül való. A Fekete Pál-emlékszoba forradalmi gyűjteménye évek során gyarapodott, majd a négy évvel ezelőtt megalakult Magyar Október Baráti Társaságot (M.O.B.T.) is azért hívták életre, hogy – az 1956-os szellemiségű emberek rendszeres találkozója mellett – az állandó történelmi kiállítás is mind ismertebb legyen. Ennek lett méltó kiegészítője az 56-os emlékszoba is.

A tervekről szólva Vánsza Pál elmondta: azt szeretnék, hogy az emlékszobát tudományos, kutatási célra is felhasználják a környékbeli iskolák diákjai és oktatói. Az összegyűjtött könyvek kikölcsönözhetők, tehát könyvtárként is funkcionálhat az emlékszoba. S igazán nagy öröm, hogy híre is van. Nemcsak a városból és a környékről jönnek látogatók, de például a kecskeméti piaristáktól is érkezett egy diákcsoport. És az ajtó mindig és mindenki előtt tárva van, bármely időpontban fogadják az egyéni vagy csoportos látogatókat.

Vasvári Éva

-o-

1956-os Művészeti Galéria nyílt Mosonmagyaróváron

Ötvenhat művésztől ötvenhat alkotás

A mosonmagyaróvári városi középiskolai kollégium által szervezett 1956-os Emlékhét (október 21- 24.) keretében november 4-én megnyílt az 1956-os Művészeti Galéria, amely az első ilyen tárlat Magyarországon. Az ünnepélyes megnyitón a kollégista diákok és tanáraik mellett meghívott vendégek is részt vettek.

A városi középiskolai kollégium az 1956-os forradalom és szabadságharc 63. évfordulója alkalmából szervezte meg az Emlékhetet. A diákok vetített képes előadásokon ismerkedhettek meg a mosonmagyaróvári 1956. október 26-ai sortűz mosoni áldozataival; történelmi sétát tettek a magyaróvári temető hősi sírjainál és emlékhelyein; kiállítást néztek meg a művelődési központban; részt vettek a városi október 23-ai ünnepségen, illetve filmklubjuk keretében megnézték az Eldorádó c. filmet. A rendezvénysorozat kitüntetett eseményeként nyílt meg a Művészeti Galéria.

A kollégiumot megtisztelték korábbi névadója, Gulyás Lajos református lelkész '56-os mártír lányai, Gulyás Anikó és Gulyás Csilla, a Győri Tankerület igazgatója, Blazovicsné Varga Marianna, a Fekete István Általános Iskola és a Kossuth Lajos Gimnázium képviselői, valamint nagy számban a kiállított alkotások művészei, az '56-os emlékmegőrzők és az érdeklődő mosonmagyaróvári polgárok.

Budapestről érkezett vendégként Juhász Levente tábori püspök köszöntötte a megjelenteket, s külön megemlékezett Gulyás Lajos mártírról, Isten áldását

kérte a kiállításra valamint ajándékkönyvet és koszorút adott át az intézménynek.

A megnyitó Suba György: Ha magyar vagy, légy magyar! Szabadvers az '56-os hősök emlékére c. versével kezdődött Polczer Evelin kollégista előadásában. Ezt követte a Kossuth Lajos Gimnázium és Kollégium intézményvezetőjének, Veres Máriának köszöntő beszéde, aki a két intézmény összevonása után is fontosnak tartja és támogatja a kollégium '56-os hagyományainak megőrzését, továbbvitelét.

A kiállítást Simon Zsuzsanna tanár, a kiállítás rendezője rendhagyó módon nyitotta meg. Százhetven fotóból álló vetített képes előadást tartott, melyen beszélt a magyarországi 1956-os képzőművészeti kiállítások történetéről, kiemelve a város tízévenként (1996, 2006, 2016) meghirdetetett és megrendezett In memoriam 1956 című országos pályázatát, kiállítását, valamint az Art Flexum Művészeti Társaság 2006-os művésztelepét, művészeti kiadványát, kiállítását a Hansági Múzeumban. Beszélt továbbá a kollégium valamennyi '56-os előadásáról, kiállításáról, egyesével bemutatva az előadó történészeket, jogászokat, művészeket, tanárokat. Külön megemlékezett a közelmúltban elhunyt Ekker László (1931-2019) ötvenhatos menekültről, mosoni lokálpatriótáról, aki az intézmény '56-os rendezvényeinek fő támogatója volt. Emlékére mécsest gyújtottak.

A kollégium tizenkét éve tartó gyűjtőmunkájának köszönhetően ötvenhat művésztől ötvenhat alkotás került a falakra, fekvőtárlókba. Az előadó minden művész minden alkotását bemutatta, ismertetve életrajzukat, munkásságukat, a jelenlévőket pedig személyesen is köszöntötte. A teljességre törekvő, részletes megnyitó után került sor a kiállítás szabad megtekintésére és a baráti beszélgetésekre.

A megnyitóról két perces tudósítást készített a városi televízió, fotókat közölt az infomovar.hu. Az alkotásokról készült képek letölthetők még a duoinfomovar.hu weboldalról is.

A Kisalföld című megyei napilap november 12-i számában, Mészely Réka újságíró tollából közölt beszámolót a megnyitóról. A HÍR14 Mosonvármegye című havilap november 15-ei számában a kiállítás nyitvatartásáról és csoportos tárlatvezetéssel történő megtekintéséről lehet olvasni.

Az 1956-os Művészeti Galéria a kollégium nyitvatartási idejében H-Cs: 8-20, P: 8-18, V: 17-20 látogatható.

Csoportos tárlatvezetésre Simon Zsuzsannánál a movar1956@freemail.hu címen lehet jelentkezni.